

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0193/2013

19.6.2013

BETÄNKANDE

om den första årsrapporten från kommissionen till Europaparlamentet om verksamheten i medlemsstaternas exportkreditinstitut (2012/2320(INI))

Utskottet för internationell handel

Föredragande: Yannick Jadot

PR_INI

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	9
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	12

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om den första årsrapporten från kommissionen till Europaparlamentet om verksamheten i medlemsstaternas exportkreditinstitut

(2012/2320(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2011 av den 16 november 2011 om tillämpningen av vissa riktlinjer för statsstödda exportkrediter och om upphävande av rådets beslut 2001/76/EG och 2001/77/EG¹,
- med beaktande av förslaget till kommissionens delegerade förordning (EU) nr/.... av den 14 mars 2013 om ändring av bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2011 om tillämpningen av vissa riktlinjer för statsstödda exportkrediter (C(2013)1378),
- med beaktande av sin resolution av den 11 december 2012 om finansiering av små och medelstora EU-företags handel och investeringar: underlättad tillgång till krediter för att stödja globalisering²,
- med beaktande av sin resolution av den 27 september 2011 om en ny handelspolitik för Europa i samband med Europa 2020-strategin³,
- med beaktande av sin resolution av den 6 april 2011 om den framtida EU-politiken för internationella investeringar⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 25 november 2010 om den internationella handelspolitiken inom ramen för de krav som klimatförändringarna medför⁵,
- med beaktande av sin resolution av den 25 november 2010 om mänskliga rättigheter samt sociala normer och miljönormer i internationella handelsavtal⁶,
- med beaktande av sin resolution av den 25 november 2010 om företagens sociala ansvar och miljöansvar vid internationella handelsavtal⁷,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (2010/C 83/02),
- med beaktande av det gemensamma meddelandet av den 12 december 2011 från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och kommissionen till

¹ EUT L 236, 8.12.2011, s. 45.

² Antagna texter, P7_TA(2012)0469.

³ EUT C 56 E, 26.2.2013, s. 87.

⁴ EUT C 296 E, 2.10.2012, s. 34.

⁵ EUT C 99 E, 3.4.2012, s. 94.

⁶ EUT C 99 E, 3.4.2012, s. 31.

⁷ EUT C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

Europaparlamentet och rådet (COM(2011)0886),

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 oktober 2010 *Strategi för Europeiska unionens konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna* (COM(2010)0573),
- med beaktande av Europeiska rådets uttalande av den 26 juni 2012 *EU:s strategiska ram och handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati* (11855/2012),
- med beaktande av bakgrundsdocumentet från parlamentets utredningsavdelning *Human Rights Benchmarks for EU's external policy* (EXPO/B/DROI/2011/15),
- med beaktande av FN:s vägledande principer för företagande och mänskliga rättigheter av den 16 juni 2011 (HR/PUB/11/04, 2011 Förenta nationerna),
- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv av den 16 april 2013 om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG om redovisning av stora företags och koncerners icke-finansiella information och mångfaldspolitik (COM(2013)0207),
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för internationell handel (A7-0193/2013), och av följande skäl:
 - A. Medlemsstaternas exportkreditprogram är ett viktigt verktyg för att förbättra handels- och affärsmöjligheterna för europeiska företag.
 - B. I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2011 om tillämpningen av vissa riktlinjer för statsstödda exportkrediter fastställs krav för medlemsstaternas årliga rapportering till kommissionen. Samtidigt ges delegerande befogenheter till kommissionen, så att ändringar i överenskommelser som har ingåtts med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) så snabbt som möjligt införlivas i EU-lagstiftningen.
 - C. Enligt artikel 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska den gemensamma handelspolitiken ”föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder”.
 - D. De vägledande principerna för hur unionen ska organisera sina förbindelser med den övriga världen och de vägledande principerna för unionens agerande på den internationella arenan fastställs i artiklarna 3 och 21 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), som är ett bindande avtal mellan medlemsstaterna.
 - E. I det gemensamma meddelandet från december 2011 från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och kommissionen fastställs att europeiska företag ”bör uppmuntras till försiktighet så att verksamheten, oavsett var den bedrivs, tar vederbörlig hänsyn till de mänskliga rättigheterna”.
 - F. I EU:s strategiska ram och handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati, som har

antagits av Europeiska rådet, slås det fast att ”EU kommer att främja mänskliga rättigheter på alla områden för sina yttre åtgärder utan undantag”.

- G. Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna är rättsligt bindande för EU:s institutioner och medlemsstater, med undantag för de medlemsstater som kan åberopa en undantagsklausul i samband med sin tillämpning av EU-lagstiftningen. I kommissionens *Strategi för Europeiska unionens konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna* sägs uttryckligen att stadgan är tillämplig på EU:s yttre åtgärder.
- H. Unionen och medlemsstaterna välkomnade FN:s vägledande principer för företagande och mänskliga rättigheter, vars princip 4 om förbindelser mellan stater och företag uttryckligen avser exportkreditinstitut.
- I. Exportkreditstöd ges ofta till stora projekt som har svårt att få handelskrediter på grund av stora handelsrisker, politiska eller ekonomiska risker eller miljörisker, vilket exportkreditinstituten måste bedöma och ta hänsyn till i sin värdering.
- J. Den 14 mars 2013 föreslog kommissionen en delegerad förordning om ändring av bilaga II till förordning (EU) nr 1233/2011.
1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens ansträngningar för att fastställa en ram för medlemsstaternas årliga rapportering av sin exportkreditverksamhet i enlighet med förordning (EU) nr 1233/2011 i syfte att förbättra insynen på EU-nivå. Parlamentet betonar att det viktigaste målet för denna rapportering är att kontrollera om medlemsstaternas exportkreditinstitut följer den internationella ordning som är tillämplig på exportkrediter och de skyldigheter som följer av EU-fördraget.
 2. Europaparlamentet bekräftar det informella mottagandet den 14 december 2012 av kommissionens första årliga rapport om medlemsstaternas exportkreditverksamhet. I denna rapport analyseras svaren från de 20 av de 27 medlemsstaterna som har pågående exportkreditprogram. Vidare bekräftar parlamentet mottagandet av rapporter från dessa medlemsstater i form av bilagor. Parlamentet noterar att kommissionen sedan dess har godkänt att handlingarna offentliggörs i enlighet med målet i grundförordningen om att förbättra insynen.
 3. Europaparlamentet lovordar att kommissionens rapport tydligt visar vilken omfattning och betydelse medlemsstaternas exportkrediter hade under 2011, med en kreditexponering på mer än 250 miljarder euro – varav 260 transaktioner rapporterades ha stora miljöeffekter – och betydande handels- och affärsmöjligheter för europeiska företag.
 4. Europaparlamentet konstaterar att medlemsstaterna i sina årliga verksamhetsrapporter till kommissionen har lämnat den finansiella och driftsmässiga information om exportkrediter som krävs enligt punkt 1 i bilaga I till förordning (EU) nr 1233/2011.
 5. När det gäller omfattningen av medlemsstaternas exportkrediter framhåller Europaparlamentet skäl 4 i förordning (EU) nr 1233/2011, enligt vilket de yttre åtgärderna ska vara förenliga med unionens allmänna bestämmelser inom utrikespolitiken, till exempel att konsolidera demokratin, värna om respekten för de mänskliga rättigheterna

och nå samstämmighet mellan olika politiska åtgärder för att åstadkomma utveckling samt bekämpa klimatförändringarna. Parlamentet erinrar i detta sammanhang om de särskilda rapporteringskraven i bilaga I till förordningen, vilka är viktiga för att säkerställa att kommissionen och parlamentet kan bedöma denna förenlighet.

6. Europaparlamentet betonar att medlemsstaternas årliga rapporter, och kommissionens utvärdering av dessa, ännu inte uppfyller parlamentets krav på att kunna bedöma om medlemsstaternas exportkreditverksamhet överensstämmer med unionens utrikespolitiska mål enligt artiklarna 3 och 21 i EU-fördraget och i enlighet med gällande bestämmelser om behandlingen av miljörisker vid beräkningen av premier till exportkreditinstitut.
7. Europaparlamentet välkomnar den tydliga, allmänna viljan från medlemsstaternas sida, som kommissionen hänvisar till i den föreliggande årsrapporten, att föra en politik när det gäller exportkreditprogrammen vars mål överensstämmer med den allmänna innebörden i artiklarna 3 och 21. Parlamentet lovordar vissa medlemsstaters ansträngningar, bland annat Tysklands, Italiens, Belgiens och Nederländernas, för att försöka få till stånd en mer meningsfull rapportering om förenligheten med vissa av unionens mål för de yttre åtgärderna.
8. Europaparlamentet konstaterar att kommissionen behöver ha möjlighet att kunna bedöma om medlemsstaternas exportkreditverksamhet överensstämmer med unionens utrikespolitiska mål, och rekommenderar därför att förenlighetstestet bör handla om huruvida statligt stödda exportkreditinstitut tillämpar strategier som är verkningsfulla när det gäller att se till att deras verksamhet är förenlig med unionens utrikespolitiska mål.

Riktmärkning av exportkreditinstitutens förenlighet med unionens mål inom området för yttre åtgärder

9. Europaparlamentet instämmer med kommissionens konstaterande i den årliga rapporten att det är svårt att fastställa ett exakt riktmärke för att mäta förenligheten med EU-lagstiftningen. Parlamentet upprepar att bestämmelserna i artikel 21 förblir det viktigaste riktmärke mot vilket bestämmelserna för exportkredittransaktioner måste bedömas.
10. Europaparlamentet understryker att unionen endast kan vara en trovärdig och stark global aktör om medlemsstaterna och EU-institutionerna för en konsekvent utrikespolitik.
11. Europaparlamentet rekommenderar att rådets arbetsgrupp för exportkrediter och kommissionen samråder med Europeiska utrikestjänsten för att utarbeta en metod för relevant rapportering om förenligheten med artikel 21 och om tillämpningen i EU av vissa OECD-riktlinjer på området för statsstödda exportkrediter innan nästa årliga rapport ska lämnas in. Parlamentet insisterar på att offentliga samråd ska vara en del av denna process.
12. Europaparlamentet anser att det är av yttersta vikt att uppmana medlemsstaterna att övervaka och rapportera om det finns förfaranden för tillbörlig aktsamhet ("due diligence") när man granskar projekt som får statligt stöd genom exportkrediter för att kontrollera deras eventuella inverkan på de mänskliga rättigheterna, samt om sådana förfarandens resultat och effektivitet.

13. Europaparlamentet är medvetet om att exportkreditinstitutet är beroende av den information som de får av sina projektpartner. Parlamentet är övertygat om att om exportkreditinstitutet måste tillämpa en strukturerad metod för due diligence-förfaranden för att få ta emot projektfinansiering, skulle projektpartnererna gärna genomföra dessa själva och därmed minska tillkommande administrativa kostnader för exportkreditinstitutet.
14. Europaparlamentet anser att framsteg i rapporteringen av exportkreditinstitutens beaktande av de mänskliga rättigheterna är det bästa för att förbättra rapporteringen i fråga om andra mål inom området för yttre åtgärder i enlighet med artikel 21, till exempel att bekämpa fattigdomen, och i fråga om hanteringen av miljörisker.

Rapportering av hanteringen av miljörisker vid beräkning av premier till exportkreditinstitut

15. Parlamentet uppmanar medlemsstaternas exportkreditinstitut att fortsätta rapportera om hur de bedömer miljörisker, och anser att sådan rapportering från alla exportkreditinstitut inom och utanför OECD är nödvändig för att garantera lika villkor.

Rapportering av ansvarsförbindelser

16. Europaparlamentet konstaterar att exportkreditinstitutet i medlemsstaterna för närvarande rapporterar om exponering för ansvarsförbindelser på olika sätt. Parlamentet uppmanar kommissionen att fastställa en gemensam definition som beaktar parlamentets önskan om att få information om exponeringar utanför balansräkningen.

Vägledning och bedömning från kommissionens sida

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ge vägledning till medlemsstaterna under nästa rapporteringsperiod, bland annat om hur de ska rapportera om eventuella due diligence-förfaranden när det gäller deras människorättspolitik och om förfarandenas effektivitet, samt om hur de ska rapportera om hanteringen av miljörisker.
18. Europaparlamentet förväntar sig att nästa årliga rapport från kommissionen ska innehålla ett uttalande om huruvida kommissionen har kunnat bedöma hur medlemsstaterna rättar sig efter unionens mål och skyldigheter och, om svaret är negativt, rekommendationer om hur rapporteringen kan förbättras i detta avseende.

Kommissionens rapportering av arbetet med att nå ut till icke OECD-länder

19. Europaparlamentet välkomnar de ansträngningar som kommissionen har gjort under 2012 tillsammans med Förenta staterna för att engagera Kina, Brasilien, Ryssland och andra stora tillväxtekonomier i inrättandet av den internationella arbetsgruppen av exportfinansleverantörer (International Working Group of Major Providers of Export Finance, IWG).
20. Europaparlamentet föreslår att man undersöker relevansen av en sektorsspecifik metod vid utformningen av den internationella arbetsgruppen, för att i en andra fas lägga grunden för övergripande bestämmelser som kommer att ge garantier för att effektiva och höga

standarder och nya internationella bestämmelser om exportkreditinstitut antas gemensamt av alla exportkreditinstitut i länder i och utanför OECD för att garantera lika villkor.

o

o o

21. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Europeiska rådets ordförande, rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament och OECD:s sekretariat.

MOTIVERING

År 2011 kom parlamentet och rådet överens om att den consensusöverenskommelse om statsstödda exportkrediter som ingicks med OECD 2005 ska införlivas i EU-lagstiftningen. Under denna process enades man om att bevilja kommissionen befogenheter att anta delegerade akter för att införliva framtida ändringar av OECD-överenskommelserna, i utbyte mot större insyn i medlemsstaternas exportkreditverksamhet på EU-nivå. Detta resulterade i förordning (EU) nr 1233/2011, i vars bilaga I fastställs att följande ska ingå i medlemsstaternas rapportering till kommissionen:

Tillgångar och skulder, utbetalda fordringar och återkrav, nya åtaganden, exponeringar och premier samt ansvarsförbindelser som kan uppstå från verksamhet med statsstödda exportkrediter.

Beaktandet av miljörisker, som kan medföra andra relevanta risker, inom ramen för verksamheten med statsstödda exportkrediter.

En utvärdering av exportkreditinstitutens efterlevnad av EU:s mål och förpliktelser.

Den sista punkten i det rapporteringskrav som ställs på medlemsstaterna introduceras i förordningens huvudtext genom skäl 3, som ger det hela en särskild vikt och riktning:

(3) När nationella exportkreditsystem inrättas, utvecklas och genomförs och när statsstödda exportkrediter kontrolleras bör medlemsstaterna följa unionens allmänna bestämmelser inom utrikespolitiken, bland annat när det gäller en konsolidering av demokratin, respekten för mänskliga rättigheter och samstämmigheten mellan olika politiska åtgärder för att åstadkomma utveckling samt kampen mot klimatförändringarna.

Unionens allmänna bestämmelser inom området för yttre åtgärder anges i artiklarna 3 och 21 i EU-fördraget.

I bilaga I föreskrivs dessutom att kommissionen årligen ska rapportera till parlamentet om de förhandlingar som har gjorts för att etablera globala standarder för statsstödda exportkrediter.

Den första rapporteringsperioden enligt förordning (EU) nr 1233/2011 omfattar år 2011.

Den 14 december 2012 mottog ordföranden för parlamentets handelsutskott informellt utkastet till kommissionens årliga rapport om medlemsstaternas exportkreditverksamhet under 2011. I utkastet analyseras rapporterna från de 20 av de 27 medlemsstaterna som har pågående exportkreditprogram. Samtliga rapporter från de 20 medlemsstaterna överlämnades samma datum.

Den 4 mars 2013 mottog parlamentets handelsutskott och rådets handelspolitiska kommitté samma uppsättning dokument utan ändringar i kategorin ”dokument för begränsad spridning”, det vill säga handlingar med känslig information avsedd för personer som på grund av sitt

yrke behöver få kännedom om denna och endast för internt bruk för medlemmarna i kommittén.

Den 21 mars 2013 mottog parlamentet även rapporten från kommissionen om de förhandlingar som kommissionen förde beträffande exportkrediter under perioden 2011–2012, i enlighet med förordning (EU) nr 1233/2011. Även detta dokument lämnades in som ett dokument i kategorin ”dokument för begränsad spridning”.

Under tiden inleddes arbetet med detta betänkande genom ett beslut av handelsutskottets samordnare i december 2012, och en första och andra diskussion inom handelsutskottet hölls den 21 februari respektive den 21 mars 2013, för att parlamentet skulle hinna bidra till medlemsstaternas andra årliga rapport. Under diskussionerna i utskottet kunde handlingarna inte göras tillgängliga för den intresserade allmänheten via handelsutskottets webbplats. Även i skrivande stund är de grundläggande dokument som detta betänkande avser, inte tillgängliga för allmänheten.

Föredraganden är djupt oroad och ifrågasätter den sekretess som tillämpas av kommissionen, som agerar helt i strid med själva syftet med förordning (EU) nr 1233/2011, nämligen att öka insynen på EU-nivå i fråga om medlemsstaternas exportkreditverksamhet. Hans krav anges i de första punkterna i betänkandet.

Den 27 mars 2013 mottog parlamentet för första gången kommissionens delegerade förordning (EU) nr .../... av den 14 mars 2013 om ändring av bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2011 om tillämpningen av vissa riktlinjer för statsstödda exportkrediter. Målet med den delegerade förordningen är att uppdatera grundförordningen (EU) nr 1233/2011 med de nya OECD-överenskommelserna om en ändring av premiesystemet i OECD:s consensusöverenskommelse, 2011 års sektorsöverenskommelse om exportkrediter för civila luftfartyg och sektorsöverenskommelsen om exportkrediter för förnybara energikällor, dämpade effekter av klimatförändringarna och vattenprojekt.

Föredraganden har inga invändningar mot de föreslagna ändringarnas innehåll, men har svårt att förstå att man beviljar befogenhet att anta delegerade akter trots att kraven på balanserad insyn i grundförordningen (EU) nr 1233/2011 fortfarande inte uppfylls.

Denna obalans förvärras av den bristande kvaliteten i medlemsstaternas rapportering av exportkreditverksamheten under 2011 och i kommissionens analys av rapporterna i fråga.

Å ena sidan visar kommissionens rapport tydligt exportkreditinstitutens omfattning och betydelse. Medlemsstaternas exportkreditinstituts rapporterade kreditexponering under 2011 uppgick till mer än 250 miljarder euro, varav 260 transaktioner rapporterades ha stora miljöeffekter. Som föredraganden nämnde redan under lagstiftningsförfarandet beträffande förordning (EU) nr 1233/2011 välkomnar han att medlemsstaterna har ett sådant verktyg till sitt förfogande för att skapa handels- och affärsmöjligheter för de europeiska företagen.

För att sätta siffrorna i rätt perspektiv: de motsvarar ett belopp som nästan är två gånger högre än unionens årliga budget. Jämförelsevis kan nämnas att unionens budget under rubriken ”EU som global aktör” understiger 10 miljarder euro. Exportkreditinstitutens stöd till projekt är

alltså minst 25 gånger större än de årliga anslag som avsätts i unionens budget för yttre åtgärder.

Omfattningen av exportkreditinstitutens verksamhet bekräftar utan tvekan vikten av skäl 4 i förordning (EU) nr 1233/2011, som anger att medlemsstaterna, när de använder sig av detta verktyg, bör följa unionens bestämmelser inom utrikespolitiken, bland annat när det gäller en konsolidering av demokratin, respekten för mänskliga rättigheter och samstämmigheten mellan olika politiska åtgärder för att åstadkomma utveckling samt kampen mot klimatförändringarna. Lika viktigt är följaktligen de rapporteringskrav som anges i bilaga I till förordningen, så att parlamentet kan bedöma denna förenlighet.

Å andra sidan uppfyller medlemsstaternas årliga rapporter och kommissionens analys av dessa knappast parlamentets krav på att kunna göra sådana bedömningar. Detta gäller särskilt rapporteringen av de icke-finansiella posterna i bilaga I, till exempel behandlingen av miljörisker vid beräkningen av premier till exportkreditinstitut och förenligheten med unionens utrikespolitiska mål.

Detta misslyckande är i viss mån ingen överraskning. Vissa medlemsstater gör lovvärda insatser för att rapportera i dessa svårare fall, till exempel Tyskland, Italien, Belgien, Nederländerna och Danmark. Vi måste dock inse att det fortfarande saknas en etablerad metod för rapportering av icke-finansiella poster, men att medlemsstaterna och även EU-institutionerna, till exempel Europeiska investeringsbanken, ändå måste uppfylla kraven i Lissabonfördraget för att visa att de agerar i enlighet med unionens mål inom området för yttre åtgärder.

För att bidra till en bättre rapportering innehåller de övriga delarna av betänkandet rekommendationer till medlemsstaterna och kommissionen om hur de inför kommande år kan utarbeta bättre årliga rapporter som i högre grad tillgodoser våra förväntningar om att kunna övervaka exportkreditinstitutens arbete. Detta gäller särskilt rapportering av i vilken mån medlemsstaternas exportkreditverksamhet överensstämmer med målen inom området för yttre åtgärder, i enlighet med artiklarna 3 och 21 i Lissabonfördraget.

Andra rekommendationer rör även rapporteringen av beräkningen av premier till exportkreditinstitut vid miljörisker och exportkreditinstitutens ansvarsförbindelser, samt kommissionens arbete med att nå ut till länder utanför OECD.

Rapporten avslutas med en uppmaning till kommissionen om att ge medlemsstaterna vägledning, så att kommissionen i kommande årliga rapporter faktiskt kan säga till parlamentet att den anser att medlemsstaternas exportkreditverksamhet är förenlig med EU:s mål inom området för yttre åtgärder.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	28.5.2013
Slutomröstning: resultat	+ : 28 - : 1 0 : 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Badia i Cutchet, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Andrea Cozzolino, George Sabin Cutaş, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Henri Weber, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Catherine Bearder, Albert Deß, Elisabeth Köstinger, Mario Pirillo, Marietje Schaake, Jarosław Leszek Wałęsa
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Marie-Christine Vergiat